

# Den, kdy voskovky řekly dost

Barbora Kobzová

DAYWALT, Drew. Den, kdy voskovky řekly dost. Pikola, 2018. ISBN 978-80-7549-901-1.

**Anotace** Týdenní vzdělávací celek má za cíl rozvíjet fantazii dětí. Kniha veselou a originální formou popisuje stížnosti jednotlivých voskovek na to, jak se s nimi zachází.

**Cílová skupina** – 5-6 let

---

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.



PEDAGOGICKÁ FAKULTA  
Katedra preprimární  
a primární pedagogiky  
Univerzita Karlova



## Výchovné a vzdělávací cíle

| Vzdělávací oblast           | Dílčí cíle<br>(co učitel podporuje)  | Očekávané výstupy<br>(co dítě dokáže)  |
|-----------------------------|--|--|
| <b>Dítě a jeho tělo</b>     | Rozvoj jemné motoriky<br>Rozvoj hrubé motoriky   | Zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci (běh, chůze atd.). Umí zacházet s grafickým a výtvarným materiálem. Umí vytvořit novou barvu smícháním základních barev  |
| <b>Dítě a jeho psychika</b> | Osvojení si dovedností, které předchází čtení i psaní<br>Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka<br>Rozvoj řečových a jazykových schopností (vnímání, naslouchání, porozumění)<br>Rozvoj práce s informacemi<br>Rozvoj mravního a estetického vnímání, citění a prožívání<br>Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) | Dokáže pojmenovat jednoduché symboly. Dokáže zakreslit jednoduché slovo pomocí symbolů. Porozumí slyšenému (zachytí hlavní myšlenku, děj, odpoví na otázku atd.). Dokáže samostatně vyjádřit své nápady, myšlenky, pocity. Umí řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady. Umí pojmenovat příjemné i nepříjemné citové prožitky/emoce (radost, smutek, vztek, strach atd.) |
| <b>Dítě a ten druhý</b>     | Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (rodině, v MŠ atd.)  | Rozumí běžným projevům vyjádření emocí a nálad (pozná základní rysy emocí). Umí emoce pojmenovat.<br>Spolupracuje s ostatními  |
| <b>Dítě a společnost</b>    | Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije   | Umí zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami. Dodržuje pravidla her a jiných činností, jedná spravedlivě a hraje férově  |
| <b>Dítě a svět</b>          | Seznámení s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu<br>Rozvíjení základního povědomí o širším přírodním prostředí  | Ví, jaké barvy mají věci z běžného života. Ví, že je svět rozmanitý, pozoruhodný a pestrý. Ví, jak je příroda pestrá, bohatá a barevná   |

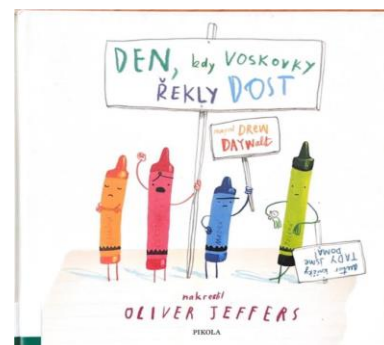
Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

# Lekce 1

**Pomůcky:** Kartičky s klíčovými obrázky příběhu, papír se šablonou dopisu, pastelky

## Aktivity ve fázi Evokace:

Děti se rozdělí do skupinek po čtyřech a každá skupinka dostane čtyři kartičky s jednoduchými obrázky (voskovka, dopis, sluníčko, pár emotikonů vyjadřující negativní emoce). „Vymyslete příběh, abyste použily všechny čtyři kartičky.“



Po vyslechnutí všech příběhů ukážeme dětem obal knížky s přelepeným názvem, aby nebyl vidět. „Odpovídá obal knížky stále příběhu, který jste vymyslely? O čem si myslíte, že knížka bude teď? (Předvídaní) Jak na vás působí postavy na obalu, jaké vyjadřují podle vás emoce?“ (Usuzování z obrázku)

## Aktivity ve fázi Uvědomění si informací:

Otočíme na další stranu a čteme text: „*Když ... se svým jménem.*“

Přerušení: „Od koho si myslíte, že Toník ty dopisy dostal? (Předvídaní) Kdo (Co) byly tedy ty postavy na obalu knihy? Co se v těch dopisech asi píše? (Předvídaní) Jaký dopis jste kdy dostaly vy?“ (Propojování)

Pokračujeme ve čtení: „*To ... stojí!*“ Přerušení: otočíme na další stránku a ukážeme dětem obrázek.



Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

„Pojmenujte věci, které na obrázku poznáte? Napadá Vás, od koho by mohl být tento dopis?“ (Usuzování z obrázku) Přečteme celý dopis: „Nazdárek ... ČERVENÁ voskovka.“

### **Aktivity ve fázi Reflexe:**

Je příběh o tom, co jsme si mysleli? Navazujeme otázkou: „Kdo poslal Tondovi tedy tento dopis? Jak se cítí voskovka, která tento dopis napsala?“ (Usuzování z textu, hodnocení)

**Navazující aktivita Psaní dopisu:** „Už jste někdy někomu napsali dopis? Dopis se dá napsat i pomocí obrázků a jelikož vy sami ještě psát neumíte, ale kreslit ano, tak si každý zkusíte „nakreslit“ pomocí symbolů svůj dopis a pak si je společně přečteme.“ Děti napíší dopis pomocí symbolů. Dostanou připravenou šablonu (předepsaný dopis s vynechanými místy), na která nakreslí své symboly místo slov, aby každý napsal svůj osobní dopis.

Např. Dnes jsem se do školky těšil/a nejvíce na \_\_\_\_\_. Ráno jsem si jako první hrál/a s \_\_\_\_\_, potom jsme si v kroužku povídali o \_\_\_\_\_ a k svačině jsme měli \_\_\_\_\_.

## **Lekce 2**

*(druhá lekce obsahuje dvě samostatné krátké lekce, které se dají zvládnout za jediný den, případně se dají rozložit do dvou dnů, podle uvážení učitele)*

**Pomůcky:** bílý papír (lepší čtvrtka), vodové barvy, štětce, kelímek s vodou

### 1. část

### **Aktivity ve fázi Evokace:**

Navážeme na včerejší lekci otázkami: „Co se přihodilo Toníkovi v knížce? Od koho dostal první dopis? (Shrnování) Jak si myslíte, že to dnes bude pokračovat? O čem bude další dopis? (Předvídaní)

---

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

## Aktivity ve fázi Uvědomění si informací:

Otočíme na další stránku, ale dětem tentokrát knížku neukazujeme. Začneme číst a slovo fialové vyměníme za slovo barvy: „Milý ... PŘETAHUJEŠ!“ Přerušeni: „Jaká voskovka asi napsala tento dopis? (Usuzování) Jakou barvou kreslíte draky vy?“ (Propojování) Pokračujeme ve čtení: „Koukej ... fialová voskovka.“



## Aktivity ve fázi Reflexe:

Nyní ukážeme dětem obě stránky a navazujeme otázkou: „Měli jsme pravdu? O jakou barvu tedy jde? (Shrnutí) Co kreslíte fialovou barvou vy? (Propojování) Za co voskovka vynadala Toníkovi? Proč se nám stane, že přetáhneme? Jak by se dala lépe říct věta: Koukej se polepšit, jinak si mě nepřej?“

### 2. část

## Aktivity ve fázi Evokace:

Jak na vás působily červená s fialovou voskovkou? Jak se cítí? (Usuzování z textu a obrázků) Myslíte, že všechny voskovky budou našťvané? (Předvídaní) Otočíme stránku a ukážeme dětem obrázky.

---

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.



Zeptáme se jich: „Jak vypadá tahle voskovka? Jak na vás obrázek působí? Co asi bude tato voskovka Tondovi psát? (Usuzování, hodnocení)

### Aktivity ve fázi Uvědomění si informací:

Začneme číst dopis: „Ahoj ... BÉŽOVÁ! Přerušení: „Jak jí Toník říká, s jakou barvou jí spojuje? Co byste nakreslily béžovou voskovkou vy?“ (Propojování) Pokračujeme ve čtení: „No ... béžová voskovka.“

### Aktivity ve fázi Reflexe:

Navazujeme otázkou: „Měli jsme pravdu? Proč je voskovka smutná? (Shrnutí, hodnocení) Jak můžeme získat béžovou barvu, smícháním jakých barev? Jaké další barvy umíte míchat, aby vznikly barvy jiné?“ (Propojování)

**Navazující aktivita Míchání barev**– děti si nakreslí tužkou na papír trojúhelník a na každý jeho vrchol udělají skvrnu jedné ze základních barev (žlutá, červená, modrá) vodovými barvami. Následně do volného prostoru mezi dvě sousední barvy udělají skvrnu z obou dvou a lehce smíchají. Vzniknou jim tak nové tři barvy (oranžová, zelená, fialová). Následně mohou zkusit jakékoliv různé kombinace jakýkoliv dvou, maximálně tří barev dle jejich výběru a přijít tak na co nejvíce příkladů, jak vytvořit nějakou barvu či vůbec pozorování světlého a tmavého odstínu a jak vzniknou. (hnědá + bílá = béžová, žlutá + červená + bílá = tělová, červená + bílá = růžová atd.)

---

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

## Lekce 3

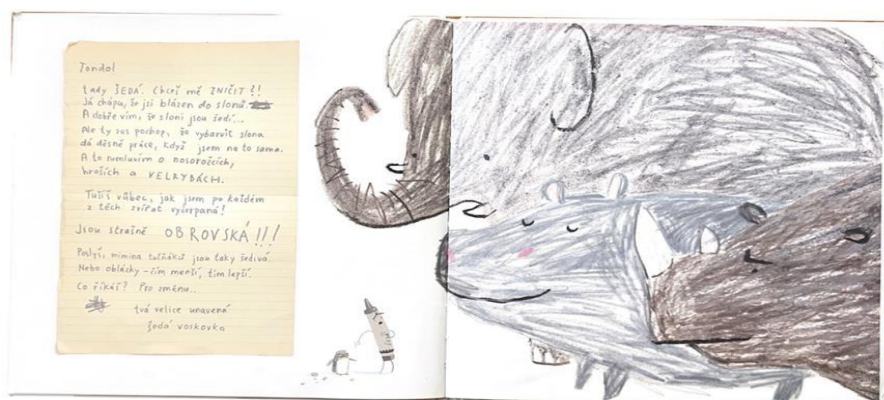
**Pomůcky:** bílé malé papíry, pastelky, bílý papír přes polovinu přelepený černým papírem, bílá a černá voskovka, vyrobená černá plácačka, vyrobená bílá plácačka, prostor, kde se nachází dostatek bílých a černých věcí (nejlépe třída s hračkami)

### Aktivity ve fázi Evokace:

Děti si sednou ke stolu a na malý papír během pár minut nakreslí tři jednoduché obrázky, tak abychom pak společně poznali, o jakých voskovkách jsme si již povídali. Následně si pak všechny obrázky prohlédneme a pokud někdo chyběl předešlé dny, může podle nich hádat, o čem je knížka, kterou čteme a ostatní mu to poté ve stručnosti řeknou. Pokud nikdo nechyběl, zeptáme se: „Jaké důležité informace si pamatujete z každého dopisu?“ (**Shrnutí**) Pokračujeme otázkou k dnešní části knihy: „Od které barvy by mohl být další dopis a co by v něm mohlo být napsané?“ (**Předvídání**)

### Aktivity ve fázi Uvědomění si informací:

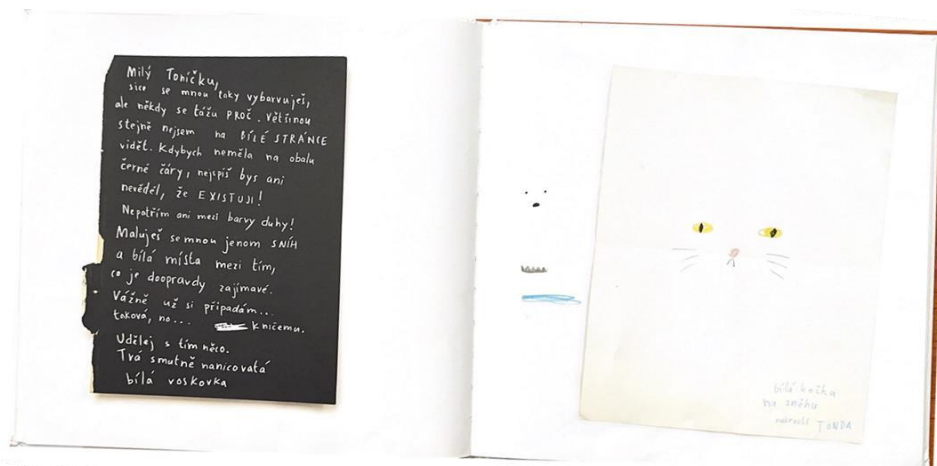
Otočíme stránku a neukazujeme dětem obrázek. Začneme číst: „*Tondo ... ZNIČIT?!*“ Přerušení: „To nezní jako začátek hezkého dopisu, na co by si mohla šedá voskovka stěžovat? (**Předvídání**) Napadá vás něco dalšího podle obrázku (Ukážeme dětem obrázek)? (**Usuzování**) Pojdme to zjistit.“



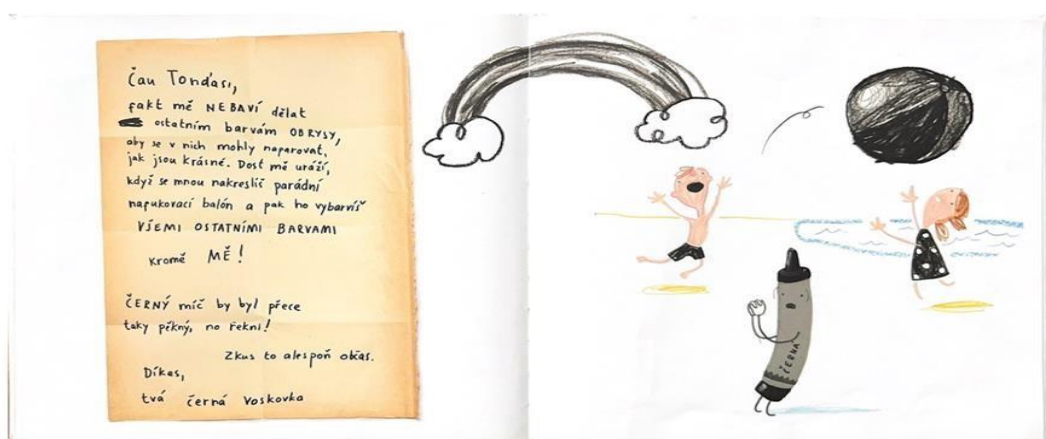
Pokračujeme ve čtení: „*Já ... OBROVSKÁ!!!*“ Přerušení: Jak by Tonda mohl ulevit šedivé voskovce? (**Usuzování**) Jaká malá šedivá zvířata či věci znáte?“ (**Propojování**)

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

Čteme dál: „*Poslyš, ... šedá voskovka.*“ Přerušení: „Co by se mohlo stát, kdyby Tonda dál kreslil jenom velká zvířata a věci?“ (**Předvídání**) Otočíme na další stranu a ukážeme dětem pouze obrázek vpravo.



Zeptáme se: „Co vidíte na obrázku? (**usuzování**) Najdete na obrázku voskovku, která napsala další dopis? Když vám řeknu, že na obrázku je napsáno – Bílá kočka na sněhu, namaloval Tonda. Jak si představujete, že ta kočka vypadá, popište ten obrázek. (sedí, leží, tlustá, hubená, chlupatá, přikrytá sněhem atd.)“ Následuje čtení dopisu: „*Milý ... duhy!*“ Přerušení: Víte, které barvy patří mezi barvy duhy?“ (**Propojování**) Pokračujeme ve čtení: „*Maluješ ... no.*“ Přerušení: „Jak se cítí voskovka, jak si připadá?“ (**Usuzování z obrázku, hodnocení**) Pokračujeme: „*k ničemu ... bílá voskovka.*“ Přerušení: Jak by jí mohl Tonda pomoci, aby se cítila voskovka, že je důležitá?“ (**Propojování**) Otočíme stránku a ukážeme dětem obrázek.



Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.



„Líbí se vám tento obrázek, nebo je zvláštní a proč? (Hodnocení) Od které voskovky bude tento dopis?“ (Usuzování z obrázku) Přečteme další dopis: „Čau ... krásné.“  
Přerušeni: „Co jsou to obrysy? Na co používáte černou voskovku vy?“ (Propojování)  
Pokračujeme ve čtení: „Dost ... černá voskovka.“

### **Aktivity ve fázi Reflexe:**

Navazujeme otázkou: „Pokračuje příběh tak, jak jsme si mysleli? Líbí se vám jenom černo-bílé obrázky?“ (Hodnocení) Ukážeme dětem dva stejné obrázky, jeden barevný a jeden černobílý a zeptáme se: „Působí na vás ty obrázky stejně vesele? (Hodnocení)

**Navazující aktivita Černobílé výkresy** „Splníme černé a bílé voskovce přání a nakreslíme jeden obrázek pouze černou voskovkou a jeden pouze bílou, aby se obě cítily důležité, protože důležité jsou! Děti dostanou papír, který bude na jedné půlce celý černý a na druhé celý bílý. Na černou půlku nakreslí jednoduchý obrázek pouze bílou voskovkou a na bílou půlku nakreslí ten stejný obrázek pouze černou voskovkou. Hotové obrázky položí všichni vedle sebe a společně je zhodnotí (Jak na ně působí – smutně/vesele/nijak, jaké jsou v nich rozdíly i oproti barevným atd.)

**Navazující aktivita Pohybová hra** – Děti chodí po třídě a když učitelka zvedne bílou nebo černou tabulku, děti musí co nejrychleji najít něco bílého nebo černého a chytit se toho.

## **Lekce 4**

**Pomůcky:** voskovky (barvy, o kterých jsme již četli), malé obrázky jednobarevné okopírované z knížky, potřebné rekvizity pro dramatizaci, volný prostor

### **Aktivity ve fázi Evokace:**

Učitelka připraví voskovky, o kterých jsme si již četli. A při svačině, když děti „nedávají pozor“, je nenápadně různě poschovává po třídě a s nimi i jednobarevné obrázky stejných barev jako schované voskovky. Voskovek a obrázků musí být stejný počet, a hlavně stejný počet jako je ten den dětí ve třídě. Po svačině mají děti za úkol najít ve třídě každý pouze jednu schovanou voskovku a k ní jeden schovaný obrázek stejné barvy. Následně si společně všechny připomenou i s jejich stížnostmi v dopisech.

---

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

(Shrnutí) Navážeme otázkou: „Jak to bude pokračovat dnes? Myslíte si, že bude nějaká voskovka spokojená?“ (Předvídání)

### Aktivity ve fázi Uvědomění si informací:

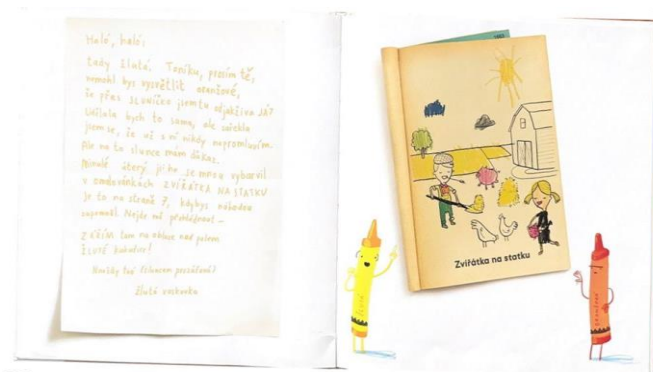
Otevřeme knížku, ale dětem jí neukazujeme a začneme číst: „Milý ... SPOKOJENÁ.“  
Přerušení: „O jakou barvu se jedná?“ (Usuzování z textu) Pokračujeme ve čtení: „Jen ...“

SKVĚLE!“ Přerušení: Když zavřete oči, co si představíte jako první pod slovem zelená?“ (Propojování)



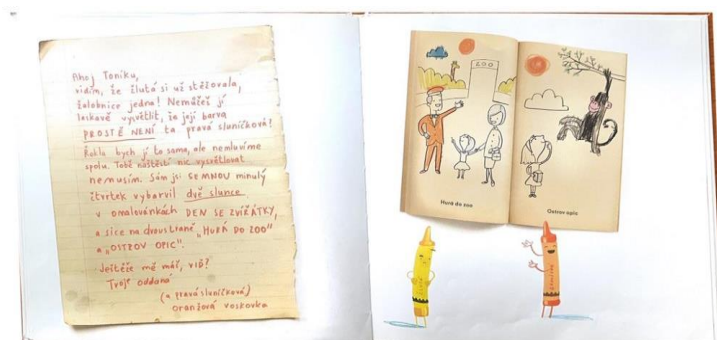
Následně ukážeme dětem obrázek a pokračujeme ve čtení: „Za druhé ... zelená voskovka.“

Přerušení: „Kdy jste naposledy viděly dvě děti se hádat? Jak se ta situace vyřešila?“ (Propojování) Od koho si myslíte, že bude další dopis a proč?“ (Předvídání) Otočíme stránku.



Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

Pokračujeme ve čtení: „*Haló, haló ... nepromluví.*“ Přerušení: Jak se chová žlutá voskovka? Co dělá špatně? (Hodnocení) Jakou barvou vybarvil Toník sluníčko v knížce? Která voskovka se směje teď a která je našťvaná?“ (Usuzování z textu a obrázků) Pokračujeme ve čtení: „*Ale ... žlutá voskovka.*“ Přerušení: „Je slunce to jediné, co kreslíme žlutou barvou? Na co používáte žlutou barvu vy? (Propojování) Co na to asi řekne oranžová voskovka. (Předvídaní) Otočíme stránku a zeptáme se: „Jak dokáže oranžová pastelka podle obrázku Toníkovi, že ona je barva slunce? Která voskovka se směje teď a která je našťvaná?“ (Usuzování)



Pokračujeme ve čtení: „*Ahoj ... spolu.*“ Přerušení: „Je chytřejší oranžová pastelka, nebo se chová stejně špatně jako žlutá, proč? (Hodnocení, propojování) Pokračujeme: „*Tobě ... oranžová voskovka.*“

### Aktivity ve fázi Reflexe:

Navazujeme otázkou: „Jak byste vyřešily hádky žluté a oranžové voskovky? (Propojování) Jak vyřešila jejich hádky zelená voskovka?“ (Shrnutí)

**Navazující aktivita Dramatizace:** „Občas ve třídě také řešíme, že se hádáte o hračky, o pastelky, o místo u stolu vedle kamaráda atd. Zkusíme si teď pár takových situací zahrát a vy mi řeknete, co je na nich špatně, dobře, nebo jak byste je řešily vy.“ Děti se posadí jako v divadle, jsou vybráni dva až tři dobrovolníci na každou situaci a těm paní učitelka vysvětlí, co budou hrát (Situace 1, když se dvě děti hádají např. o hračku). Vybraní dobrovolníci poté sehrají krátkou scénku s dopomocí učitelky a po ukončení se učitelka ptá všech dětí na důležité otázky: „Co se právě stalo? Víte, kdo měl pravdu? Jak se každý z nich zachoval? Jak se asi oba v té situaci cítili? Jak by ta situace

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

mohla vypadat lépe/správně?“ Další situace z dopisů: dítě vidí své kamarády, jak se hádají, žalování, lhaní, vztekání, posmívání atd.

**Navazující aktivita: Vycházka do okolí a parku** – pozorování barev, odstínů, sluníčka, jakou má tedy barvu.

## Lekce 5

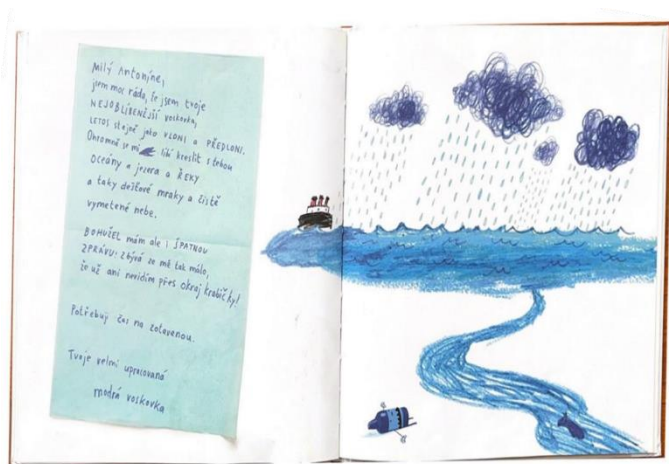
**Pomůcky:** přírodniny (listy, kůra, větvičky, plody ...), role papíru, voskovky

### Aktivity ve fázi Evokace:

Učitelka dětem dramaticky znázorní nějakou emoci a oni hádají a diskutují, co by to mohlo být za emoci a jak to poznaly (Naštvaní, urážení, smutek, stud, radost atd.).

„Jaké emoce měly voskovky, o kterých už jsme si četly a proč? [\(Shrnutí\)](#)

Otevřeme knížku a ukážeme dětem obrázek: „Jakou emoci cítíte z tohoto obrázku?



Jak na vás působí? [\(Hodnocení\)](#) O čem budou psát poslední tři voskovky? [\(Předvídání\)](#)

### Aktivity ve fázi Uvědomění si informací:

Začneme číst: „Milý ... PŘEDLONI.“ Přerušeni: „Která je vaše nejoblíbenější barva? Co s ní nejraději kreslíte?“ [\(Propojování\)](#) Pokračujeme ve čtení: „Ohromně ... nebe.“

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

Přerušení: „Na co by si modrá barva mohla stěžovat?“ (**Předvídání**) Pokračujeme ve čtení: „*BOHUŽEL ... modrá voskovka.*“ Otočíme stránku, ale dětem ji tentokrát neukážeme. Pokračujeme ve čtení a vynecháme slovo růžová: „*TONDO ... pravdu*“ Přerušení: „Jaká by to mohla být barva? (**Usuzování z textu**) Pokračujeme ve čtení: „*Což ... nepřetahuje!*“ Přerušení: „Už víte, o jaké barvě je řeč?“ (**Usuzování z textu**) Následně dětem ukážeme obrázek pokračujeme ve čtení: „*Ale ... růžová voskovka.*“



Přerušení: „Jak vypadají tyto růžové obrázky? (**Hodnocení**) Co kreslíte růžovou vy? (**Propojování**) Otočíme stránku, ukážeme dětem obrázek a pokračujeme ve čtení: „*Milý ... TĚLOVKA.*“



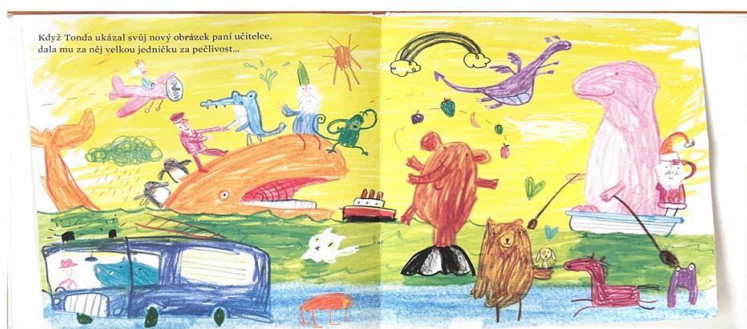
Přerušení: „Proč se této barvě říká tělovka? (**Usuzování**) Proč se schovává v té krabičce?“ (**Předvídání**) Pokračujeme ve čtení: „*PROČ ... TĚLOVÁ VOSKOVKA.*“ Přerušení: „Potřebuje voskovka oblečení? (**Usuzování, hodnocení**) Proč jsou asi voskovky obalené tím papírem?“ (**Předvídání**)

Otočíme stránku a pokračujeme ve čtení: „*Chudák ... voskovkám.*“

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.



*Otočíme stránku.*



### **Aktivity ve fázi Reflexe:**

Navazujeme: „Byla knížka o tom, o čem jsme předpokládali? V čem byla stejná/jiná od našich příběhů? Jak Toník vyřešil stížnosti voskovek? Jak by mohl Toník vyřešit jejich problémy jinak?“

**Navazující aktivita Přírodní koláž:** „My necháme voskovky odpočívat a použijeme barvy přírody a následně jen voskovkami dokreslíme malé detaily. Děti venku nasbírají jakékoliv přírodniny (listy, kůru, větvičky, plody ...), vymyslí si společné téma a přilepí přírodniny jako základ jejich společného obrázku, kde následně dokreslí detaily voskovkami.“

---

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.